

Lovforslag. Jeg skal altsaa ogsaa for dette Lovforslags Vedkommende paa mit Partis og egne Vegne anbefale det til velvillig og hurtig Behandling.

Godskesen: Ved tidligere Behandlinger af de to foreliggende Lovforslag er der jo fra forskellige Sider fremsat vægtige Indvendinger mod Lovforslagenes Principper, navnlig mod de stærke, betydningsfulde Indgreb, som Lovene gør i Ejendomsretten. For Huslejelovens Vedkommende kommer dertil, at Loven ganske vist beskytter Lejerne mod ubillig Lejeforhøjelse, men at den derimod ikke i mindste Maade afhjælper Bolignøden, for saa vidt som den ikke fremskaffer en eneste ny Lejlighed til Beboelse. Tværtimod tror jeg, at der ikke er Tvivl om, at de stærke Indgreb, som Loven gør i Ejendomsretten, er vel egnede til at hemme det private Initiativ, som ellers var det, der skulde skaffe Boliger frem. Jeg tror dernæst ikke, at der kan være Tvivl om, at Vanskelighederne er forøgede ved det Forsøg, som den højtærede Minister tidligere har gjort paa at faa Nybygninger inddraget under Huslejelovens Omraade. Ganske vist strandede Forsøget paa Modstand i dette høje Ting, men de Folk, der har med slige Forhold at gøre: Bygherrer, Bygningshaandværkere, Kreditinstitutioner, ræsonnerer saaledes, at den højtærede Minister jo er en mægtig Mand, og at det, som er mislykkedes for ham een Gang, maaske kan lykkes bedre for ham en anden Gang, og dette forøger uden Tvivl den Ængstelse for at indlade sig paa Nybygningsforetagender, som sikkert er til Stede i store Kredse. Jeg tror i og for sig, at de Betæneligheder, som saaledes tidligere har været til Stede, ogsaa foreligger endnu, men paa den anden Side tror jeg, at naar vi nu har Lovene, og de har virket i en vis Tid, og de Forhold, som har ført til, at man gav Lovene, trods de tilstedeværende Betæneligheder uden Tvivl ogsaa er uforandret til Stede, maaske paa nogle Punkter i forhøjet Grad, vil det ikke nu være muligt at undvære Lovene. Jeg tror, at det vil være nødvendigt trods Betænelighederne at forlænge Lovene, men jeg tror, at det vilde være rigtigt, at man paa den anden Side meget stærkt betonede Lovenes Midlertidighed til Beroligelse for de store Kredse, som føler sig foruroledede ved Lovenes Indhold. Jeg vil henstille, om det ikke vilde være rigtigt at pointere Lovenes Midlertidighed derved

at man forlængede dem paa en noget kortere Tid, end det nu er foreslaaet i Lovforslagene. Lovene er jo foreslaaet forlængede til den 31. December 1918. Jeg mener, at man kunde nøjes med en noget kortere Tid, og skulde det blive nødvendigt senere yderligere at forlænge dem, er Ulejligheden derved, hvis man ellers kan enes om Principperne, jo ikke videre stor. — Jeg vil dernæst henstille, om man ikke kunde betone Lovenes Midlertidighed og forberede deres Afvikling derved, at man gav Kommunalbestyrelserne Ret, til, ligesom de nu kan bestemme, om de vil sætte Lovene i Virksomhed, ogsaa at bestemme, at Lovene skal træde ud af Virksomhed, altsaa ikke blot anordne nye Valg af Nævn, som det er foreslaaet i Huslejelovforslaget, men ogsaa bestemme, at der ikke mere skal være noget Nævn, at Lovene altsaa fremdeles ikke skal være i Virksomhed i det Omfang, hvori deres Virkning beror paa Kommunalbestyrelsens Beslutning.

Endelig vil jeg finde det ønskeligt, om man paa en eller anden Maade kunde berolige Offentligheden med Hensyn til Frygten for, at Lovene kunde blive udvidet til ogsaa at omfatte Nybygninger. Jeg tænker mig, at man ved Udtalelser i Betænkningen, maaske ved en Udtalelse her i Salen af den højtærede Minister, kunde berolige Offentligheden, og jeg tror, at det vilde være meget ønskeligt, om man saa gjorde det.

Lovforslagenes Enkeltheder skal jeg ikke i Øjeblikket komme ind paa. Jeg finder det fuldstændig rigtigt og naturligt, at man lærer af Erfaringerne, og mange af de Ændringer, som nu foreslaas, er ogsaa saadanne, som ganske naturligt er en Følge af de Erfaringer, der er gjorde. Men jeg synes dog ikke, at alle Ændringerne er lige heldige, og nogle af dem forekommer mig uheldige. Imidlertid er det vistnok uforment nu at optage Tiden med at gennemgaa disse Ændringer, da jeg hører, at Lovforslaget skal i Udvalg, og i dette Udvalg haaben jeg at Enkelthederne vil blive Genstand for en nøje, men ogsaa velvillig Overvejelse.

Hermed skal jeg ligesom den ærede foregaaende Taler tillade mig at anbefale Lovforslagene til hurtig Fremme.

Trier: Heller ikke jeg skal komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget, men holde mig til, hvad der allerede er blevet udtalt: at som Forholdene paa Boligsørgsmaalets Omraade endnu er, vilde det være uforvarligt at lade den bestaaende Lov